

Apequteqaat aallaavigalugu oqallisissatut siunnersuutigaarput, politikikkut suliniutit suut aallartittariaqarnerigut imigassamik atorerluisut ikilisarniarlugit aammalu siunissami imigassamik atorerluinerup pinaveersaartinnissaanut

(Inatsisartuni ilaasortaq, Bo Martinsen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Naalakkersuisoq)

Siunnersuuteqartoq oqallisissiamik pingaaruteqartumik aallarniisimaneranik Naalakkersuisut qutsavigaat.

Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq isumaqatigilluinnarpaat, meeqqat inuusuttullu ajornartorsiutaannut aangajaarniut qitiulluinnartoq, aamma sapinngisarput tamaat naapertorlugu imigassamik aangajaarniutinillu ajornartorsiutit ikiorsissavagut.

Inatsisartut 2015-mi aalajangerput nuna tamakkerlugu imigassamik atorerluinermut katsorsaasarneq pillugu pilersaarut annertuumik aningaasaliiviginiarlugu. Tamanna pivoq paasissutissat arlallit aangajaarniummik ajornartorsiuteqarneq qanoq annertutigineranik aamma qanoq aningaasatigut, inuttut peqqinnissakkullu qanoq annertuumik nanertuutaalersimatiginerisa takutinneqarnerata kingorna, pinngitsuuisinnaanerlu tamanna inuiaqatigiinni annertuvoq. Suli aangajaarniutip sunniutai inuiaqatigiitsinni nalaattarpavut. Ajornartorsiutit atugarissaarnissatsinnut sunniuteqarput, nukiillu allanut atorluarsinnaagaluarpagut.

Aangajaarniutinik katsorsaaneq ullumikkut ataqatigiissarluagaavoq illoqarfinni aamma nunaqarfinni katsorsartinnissamut pisariaqartitsisut matussuserneqarnissaanut. Kommunini tamani Allorfeqarfearpoq. Tamanna ilutigalugu illoqarfinni allani ukiumut marloriarluni katsorsartinnissamut neqerooruteqartarpoq. Innuttaasut nunaqarfinniittut aamma allanik pisariaqartitsisut Nuummi katsorsartinnissamut innersuunneqarsinnaapput imaluunniit inuttaasunut katsorsartinneq oqarasuaatikkut skype-kkulluunniit pisinnaavoq. Nunaqarfimmi ataatsimi arfineq pingasut katsorsartikkusuppata immikkut ittumik nunaqarfimmi katsorsaasoqarsinnaavoq.

2020-mi innuttaasut katsorsartinnissamut 1.000-it sinnerlugit innersuunneqarput. 2015-miit sisamariaammik amerlanerupput 79 %-iilu katsorsartinneq naammassivaat. Naalakkersuisut nalilerpaat, maannamut katsorsartinnissamut neqeroorut annertuumik atorneqartoq aamma amerlasuut naammassisarput, eqqartugassatulli soqutiginarpuvoq katsorsartinnermik naammassisut qanoq amerlatigilissanersut neqeroorut iluatsittutut isigineqalissappat.

Qanigisaasut pinngitsuuisinnaajunnaarsimasutulli tamatigungajak ajornartorsiuteqartarput. Taamaattumik qanigisaasunut katsorsartinneq tamanut neqeroorutigineqartarpoq. Tamanna ilutigalugu ilaqutariinnut katsorsaasoqartarpoq, ilaqutariit tamarmik Allorfimmi peqataasarput. Katsorsartinnerup kingorna, kikkunut tamanut ammasoq, siusinnerusukkut katsorsartissimasunut tamanut ammavoq. Taassuma saniatigut meeqqanut aamma inuusuttunut katsor-

saaneq atuutilersinneqarnissaa aallartippoq. Meeqqanut – aamma inuusuttunut suliniutit anertuut meeqqat atuarfianut ukkassivoq, tassani Allorfik inuusuttut imigassamik aalakoornartortalimmik atueriaaseq eqeersimaartumik pinaveersaartitsinikkut sunniuteqarsinnaaniassamat. Covid-19 tuniluunna pissetigalugu meeqqanut - aamma inuusuttunut katsorsaaneq aallartisarnera unamminartorsiorsimavoq.

Ilumoorpoq amerikami nakorsat peqatigiiffiat (AMA) 1956-mi aalajangiummassuk, imigassamik aalakoornartortalimmik pinngitsuuisinnaajunnaarneq anigorsinnaanngisamik nappaatitut akuerineqassasoq. Katsorsaariaatsilli tamarmik paasisimavaat, kikkulluunniit pinngitsuuisinnaajunnaarnermiit ajornarsiuteqanngitsumik atuisinnaalersinnaanngitsut. Ilisimatusarnikkulli uppersarneqarnikuuvoq pinngitsuuisinnaaneq angusarissaarfiusumik katsorsarneqarsinnaasoq, amerlasuullu kingusinnerusukkut imigassartorsinnaasut pinngitsuuisinnaajunnaarnermik kinguneqapilutitsinngikkaluarlutik.

Imigassamik pinngitsuuisinnaajunnaarnermik pinaveersaartisinermut tunngatillugu Inuuneritta III-ukiuni aggersuni pingaaruteqassaaq.

Inuuneritta III-mi imigassamik aalakoornartortalimmut tunngassuteqartut pinaveersaartitsinikkut peqqinnerulernermillu siuarsaanikkut najukkami inuiaqatigiit qanimut isumaqatigiissusiorfigineratigut aamma oqaloqatigineratigut pissaaq. Taamaattumik Paarisa Qeqqata Kommunia peqatigalugu isumaqatigiissu-teqarfigaa. Isumaqatigiissutip siunertaraa kalaallit aallaavigalugit suliniuteqarnissaq, tamatu-mani meeqqani inuusuttunilu nalerisimaarneq siuarsarneqassaaq, aanngajaarniutinik tupamillu atuinissaq pinaveersaartinneqassalluni.

Kommunit tamarmik isumaqatigiissuteqarfiginissaat siunertarineqarpoq.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut pitsaasumik kusanartumillu oqallittoqarnissaa qilanaarutigaa.